

Pestr?l a Fradi lejött hozzátok

2011 június 27. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Berda József egyik négy sorosa sokak szemében pontosan kifejezi azt, amit azokról gondolnak, akik különböző rigmusokat kiabálnak a futballpályák nézőterén, ezzel akarván hangot adni véleményüknek. „Futballfejjel gondolkozók falkája; / Ó, mint utál titeket a tiszta értelem! / Csak gól! Csak gól?! S agyatok bélsárja: csak / ennyi marad meg belőletek – a mérlegen!” – írta a költő.

A megmosolyogtató és az ízléstelen, durva között persze széles a skála.

Hajdanában a következ? rigmussal csúfolták a tallósi drukkerok a vezekényieket: „*Dunábo úszik egy samli, / Vezekény rá akar ányi. / A samli elúszott, / Vezekény elúszott.*” Ha viszont a vezekényieknek kedvezett a szerencse, ?k a következ? rigmust faragták: „*Dunábo úszik egy ponty, / Tallós ég, mint a rongy. / Van neki egy kapusa, / Röhög, mint a fakutya.*”

De hol van már a tavalyi hó? A szellemi betyárság? A futballpályák mai rigmusai csak azt tükrözik, amivel naponta együtt élünk: a terebélyesed? er?szakot, a féktelen indulatokat, a lármás közélet visszhangjait, no meg a magyar futballbajnokság alacsony színvonalát. Így aztán ebb?l a lehangoló atmoszférából nem keveredhet ki báj és grácia, marad a nyers, az obszcén, a durva.

FTC SPORTTELEPE
ÜLLŐI-ÚT 129.

Május 1-én (ülődő-
nőtörök)
délután 3 és 5 órákor

**2 BAJNOKI
FOOTBALL-MATCH**

BTC-TTC
és
FTC-MAC

Rendes helyárak.

1913 május 1-én vasárnap
**NEMZETKÖZI
FOOTBALL-MÉRKŐZÉS**

SUNDERLAND vs **Blackburn Rovers**

Anglia bajnoksága, az I. oszt. profizionista liga győtesen és a
Anglia 1913-14. évi bajnoksága és a

FERENCVÁROSI TORNA CLUB

WWW.CULTIRIS.COM

Helyárak
az angol mérkőzésekre

1. soros pálya	5.-	4.-
2. soros pálya	4.-	3.-
Közvetlen állás	4.-	3.-
Közvetlen állás	3.50	4.-
Építési	1.50	2.-
Ny. állás	0.80	1.-

Ígyek a szokott állásnál
** helyeken kaphatók, **

Hol vagyunk már attól, amikor így szólt a mondóka: „*Olcsóbb lett a papagáj, / Vasas-drukker mind számár.*” Vagy ekképpen bolondoztak a szurkolók a tehetetlen piros-kék csatárok láttán: „*Kocsikerék fék nélkül, / Fut a Vasas ész nélkül.*”

Ma már emberfia nincs, aki el? merne rukkolni ilyen csacskaságokkal. „*Áprilisnak bolondja, / Fölmászott a toronyba, / Onnan nézi a Dózsát, / Hogy veszti el a pontját.*” Valamikor a nyelv fürdött a sokféle csúfolódásban. Például imígyen: „*Két forint a meleg lángos, / Kikapott a Ferencváros.*” „*Hajrá, Vasas, ne hagyj magad. / Fradi-csapat ócska csapat.*” „*Három kibli moslék, / Vesztett ma a Honvéd.*”

Az els? hazai futballmérk?zéseken, a Millenárison hamar lehülyézték a bírót. Az újságok persze nem hagyták szó

nélkül: „Nem kérünk a cs?nadrágos, nagy kalapos, hülyét kiáltó drukkeremből” – írták. Hiába volt azonban minden. A „hülye” a futball-labdával született, és a mai napig a szurkolók köt?szava maradt. De milyen messze van ez a mai rigmusok megalázó és sérteget? stílusától!

Kifut a pályára a vendégcsapat, mire a hazai törzsszurkolók kemény magja rákezdi: „Meg-jöt-tek a pa-rasz-tok!” Nesze neked, fair play, sportszellem, barátság, vendéglátás! De hallani azt is, hogy: „Deb-re-ce-ni ci-gá-nyok!” Ezek a koncertek, kihívó megjegyzések, a nyelv falsettói, vagyis fejangjai, a tömeg agysárjának példái élnek és terjednek. Hol van már az „ég a Taksony [vagy más], mint a rongy, / Füstöl, mint a trágyadomb”; hol van húsz–harmincezer ember el?dülése, amikor minden id?k legkiválóbb labdarúgójának egyike, Orth György, a „nagy hadvezér” a felez?vonalnál megkapta a labdát, és elindult a régi MTK-pályán az ellenfél kapuja felé. „Óooooo-rt!” – kiáltotta a tömeg, és nem becsmérelte a sokoldalú játékost az ellenfél szurkolótábora sem. De lelkesítették a másik világhírességet, Sárosi Györgyöt, az FTC középfedezetét is emigyen: „Gyu-ri-ka!” „Gyu-ri-ka!” Ugyanakkor szegény Bene Ferencnek, a „góleádornak” aktív labdarúgó-pályafutása utolsó éveiben csak ez jutott: „Bun-kó Be-ne!” „Bun-kó Be-ne!” Ezt nem akarta megérni egy generációval el?bb Sándor „Csikar”, és ezért hagyta abba id?ben... De megkapta a végén az aranycsapat középcsatára, Hidegkuti Nándor is, ha nem sikerült valami, hogy: „Mé-nes-be!” „Mé-nes-be!” Az a játékos, akit korábban istenítetek.

A „tem-pó, FTC!”-t, „tem-pó, MTK!”-t harsogták a néz?k 1931 el?tt, és Karinthy Frigyes egyik karcolata is így fejez?dik be: „Hajnal felé álmosan ráz a feleségem. Nem lehet t?lem aludni. Folyton azt ordítom álomban: »Opata! Opata! ... Tem-pó – emté-ká! Tem-pó – emté-ká!« Utána jött a Nemzeti Sport felhívása nyomán a »Huj, huj, hajrá!«”

És de szép is lett volna, ha így marad!

Alighanem Pluhár István volt az egyetlen magyar futballista, aki arról a mérk?zésr?l tudósított a Nemzeti Sportnak, amelyiken ? maga is futballozott. A meccs után gyorsan lemosdott, felöltözött, és irány a szerkeszt?ség. Nem csoda, hogy ezek után ?t is megénekeltek abban a rigmusban, amelynek visszatér? refrénje a „jappajdi, jappajda” volt.

„Pluhár István kapitány, / jappajdi, jappajda; / fuvolázik a hangján, / jappajdi, jappajda; / külön tehetséggel bír, / ha játszik is, cikket ír, / jappajdi, jappajda; / jappajdi, jappajda; / jappajdi, jappajda, / jappajdija – ha!”

1947. április 13-án a Kispest–Ferencváros mérk?zésen Puskást a 38. percben hordágyon vitték az öltöz?be. A második féld?ben hatalmas kötéssel jött vissza. (Akkor még lehetett.) Emlékezetes volt a második gólja. (Egyébként 3:0-ra nyert a Kispest.) Ahogy futott, lobogott a kötés utána. A néz?k nem hittek a szemüknek, hogy a sérült Puskás egyszeriben milyen egészséges. Őcsi értett a színjátékhoz: kiintett a közönségnek, köpött, cirkuszt csinált. Még sokáig bekiabálták neki, ha egy-egy mérk?zés során elesett a pályán: „Hord-ágy!” „Hord-ágy!” Az elvesztett világbajnoki dönt? után Sebes Gusztáv kihagyta a válogatottból Czibort, de a Honvéd balszéls?je egy bajnoki meccsen öt góllal terhelte meg a Csepel hálóját a Népstadionban. (A végeredmény 7:1 volt a Honvéd javára.) A közönség meg azt skandalálta: „Sebes-ség! Takarí-tás!” „Sebes-ség! Takarí-tás!” Hogy takarodjon Sebes, és Czibor jöjjen vissza.

A hetvenes–nyolcvanas évekre már sok minden feledésbe merült. Tör?csik Andrásnak például, az újpestiek válogatott középcsatárának – hiába volt táncmester a pályán – el kellett viselnie a szurkolók szarkazmusát:

„Tán-colj, Tör?, meny-asz-szo-nyod be-tö-r?!”. Klubtársa, a kilencvenkétszeres válogatott, többszörös gólkirály, **Fazekas László** is megkapta: „Li-la nad-rág, fe-hér zok-ni, Fa-ze-kas-né el-ment lop-ni.”

De ne legyünk igazságtalanok. Emlékezhetünk arra is, hogy a tömeg ismerte a dicséretet. Az ETO csatárát, Szentes Lázárt az Albertnek kijáró jelz?vel illették, amikor a Rába-partiak 1982-ben és '83-ban bajnokságot nyertek. „*Szen-tes Lá-zár, te vagy a császár!*” – ordította a tömeg. Lakat „tanár úrnak”, a magyar irodalom és a történelem tanárának, aki 1967-ben és '68-ban bajnoki címhez vezérelte a zöld-fehéreket, azt kiabálták a drukkerok, amíg a mester a kijáráttól a kispadig ért: „Karcsi bácsi, jó napot, bajnok lett a csapatod!” Énekeltek a Kossuth-nóta dallamára is Salgótarjánban az egykori edz?, Moór Ede tiszteletére: „*Esik es? karikára, / Ede bácsi kalapjára, / Valahány csepp esik rája, / Anyi áldás szálljon rája. / Haj-rá, Sté-cé!*” Legendás figurája volt a hazai futballpályáknak „Kalap”, a fruttiarus. A vezérszurkolók el?djének is nevezhetnének honi földön. Jellegzetes rigmuskezd? kérdése ez volt: „*Ki a jobb?*” – ordította „Kalap”, a közönség válasza pedig így hangzott: „*Ma-gya-rok!*” És ez sokszor megismétl?dött.

A legismertebb és legrövidebb, ugyanakkor már-már szlogenné vált elismerést a nemrég kilencvenedik születésnapját ünnepl? Baróti Lajos, az újpestiek hajdani mesteredz?je vívta ki magának. Baróti 1967-t?l négy éven át irányította a lila-fehéreket, akik ezalatt három bajnokságot nyertek. A rigmus a következ? volt: „*La-jos bá-csí, kö-szön-jük!*”

A példák azt bizonyítják, hogy f?leg az élcapatokról szóltak a mondókák, és szólnak az ízetlenségek, a durvaságok. Amikor még nagy csapat volt a Vasas, a szurkolók így danoltak: „*A Vasas nyeri a bajnokságot, / Müller Sanyi a gólkirályságot, / Váradi az év labdarúgója, / az NB I-b?l kiesik a Dózsa.*” Müller a középpályán szervezte a játékot, Váradi a bal szélen. Utóbbi 1977-ben gólkirály volt és ezüstcip?s.

Maradjunk még a dalolásnál. A *Megy a g?zös...* dallamára költötték a szurkolók a következ?ket: „*Megy a g?zös, megy a g?zös Budapestre, / Az FTC-, az FTC-sporttelepre, / Elöl ül a Ferencváros, / Hátul meg a görbe lábú Farkas János. F-T-C [lassan], F-T-C [gyorsan]!*”

A Mennyb?l az angyal... kezdet? karácsonyi éneket szintén átköltötték a szurkolók, amikor ekképpen nótáztak „*Pestr?l a Fradi / Lejött hozzátok, / Bányászok, bányászok, / Máma a Flóri / Két gólt fog rúgni, / Lássátok, lássátok!*”

S amikor azt reméljük, hogy minden így marad a jövőben is, akkor egyszer csak azt halljuk: „Gá-gá-gá, ...-zi M-T-K!” Ízléstelen, durva és trágár szavak, kifejezések melegágya egy-egy tábor kemény magja, amikor a cél az ellenfél szurkolóinak becsmérlése, kigúnyolása, lejáratása. Nem egy esetben pedig a játékvezető szidalmazása: „K... anyád! K... anyád!” A szitkozódások, káromkodások végén felröppent egy-egy „jó” tanács is: „Me-ne-kül-je-tek!” A futballpályák hazai nézőtere csataövezet lett, háborús színhely. Újabban nemcsak ordibálják, hanem transzparensen is kinyilvánítják a véleményüket a szurkolók egyes játékosokról és edzőkről. Azzal kezdődött például a Fradinál, hogy: „Vincze, takarodj!” „Novák, takarodj!” (Amióta kiderült, hogy „Nemere” álnéven a csapat egyik besúgója volt, könnyen rákerülhet ismét a transzparensre...) „Nyilasi, lejárt az id?!” „Varga, menj haza!” Szép gesztus volt a közelmúltban, hogy a Fradi játékosai egy hirdetésen a másság elfogadása mellett kardoskodtak. Ezzel együtt bizonyosra vehető, hogy a társadalmi feszültségek lecsapódásának egyik színhelyén, a futballpályán a rigmusok változatlan hevességgel árulkodnak majd a korról, amelyben születtek. Legfeljebb csak abban reménykedhetünk, hogy a csata nem durvul el jobban. Bár e téren nem vagyok optimista. Mindenesetre nosztalgiával idézzük a régi rigmusokat, amelyek – sajna – nem jönnek már vissza. A mondandónk elején citált vezekényi rigmus így folytatódik: „Jobbra rúgják a labdát, / Balra veti el magát. / Csereg a háló, bent a gól, / Gyüge kapus gyakorol.”

K? András, mno.hu

Ajánló
